

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoKR/117/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1122209103
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Paulína Pacherová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2026:1122209103.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Paulíny Pacherovej a členov senátu JUDr. Borisa Tótha a JUDr. Renáty Šiškovéj, v spore žalobcu: Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, XXX XX C., právne zastúpeného: Advokátska kancelária VIS LEGIS s. r. o., so sídlom Panenská 7, 811 03 Bratislava, IČO: 47 728 949, proti žalovanému: Arca Investments, a.s., so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 975 041, právne zastúpenému: Matejka Friedmannová s.r.o., so sídlom Dunajská 48, 811 08 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 248 998, o určenie popretej pohľadávky a o odvolaní žalovaného proti rozsudku Mestského súdu Bratislava III č. k. B1-31Cbi/11/2022 - 173 zo dňa 17.08.2023, pomerom hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

- I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Mestského súdu Bratislava III č. k. B1-31Cbi/11/2022 - 173 zo dňa 17.08.2023 v napadnutých výrokoch I. a II. a v súvisiacom výroku IV. **p o t v r d z u j e .**
- II. Súd **p r i z n á v a** žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške trov odvolacieho konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súd prvej inštancie v osobe vyššieho súdneho úradníka.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie, s poukazom na ustanovenia § 28, § 29, § 121, § 124 a § 203a zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „ZoKR“), § 266, § 303 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj „ObZ“) a ustanovenia zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), výrokom I. určil, že pohľadávka žalobcu prihlásená do reštrukturalizácie vedenej na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-33R/5/2021, zapísaná v zozname pohľadávok pod číslom 4465, je nesporná v sume 25.000,- eur čo do právneho dôvodu, výšky a vymáhateľnosti a výrokom II. určil, že pohľadávka žalobcu prihlásená do reštrukturalizácie vedenej na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-33R/5/2021, zapísaná v zozname pohľadávok pod číslom 4466, je nesporná v sume 83,33 eur čo do právneho dôvodu, výšky a vymáhateľnosti a výrokom III. žalobu vo zvyšku zamietol. Zároveň súd prvej inštancie rozhodol výrokom IV., že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 85 %.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd určí, že pohľadávky žalobcu prihlásené v reštrukturalizácii a zapísané do zoznamu pohľadávok pod poradovými číslami 4465 a 4466 sú nesporné čo do právneho dôvodu, výšky a vymáhateľnosti. Pohľadávka zapísaná pod č. 4465 vznikla ako nárok zo zmenky č. 000 021 (25581), ktorej vlastníkom je žalobca a ktorá bola vystavená obchodnou spoločnosťou Arca Capital Funding, a.s.. Zmenka znie na sumu 25.000,- eur. Záväzok emitenta bol zabezpečený ručením vo forme jednostranného vyhlásenia žalovaného zo dňa 05.03.2020, ktorý sa zaručil zabezpečiť akékoľvek budúce peňažné záväzky emitenta z vlastných zmeniek vydaných emitentom na zmenkovú sumu

25.000,- eur alebo 500.000,- Kč. Zmenka bola na žalobcu prevedená indosamentom dňa 10.06.2021. Žalovaný sa ako ručiteľ zaviazal bezpodmienečne a neodvolateľne každému majiteľovi zmenky, že v prípade, ak emitent nesplní z akéhokoľvek dôvodu akýkoľvek záväzok zabezpečený ručiteľským vyhlásením v deň splatnosti a takéto neplnenie trvá viac ako 20 pracovných dní po splatnosti, zaplatí žalovaný majiteľom zmeniek nesplatenú zmenkovú sumu. Žalobca si svoju pohľadávku uplatnil v insolvenčnom konaní v Českej republike a následne insolvenčný správca prihlásil v mene žalobcu pohľadávku do reštrukturalizačného konania v Slovenskej republike. Do českého insolvenčného konania bola prihlásená pohľadávka v prepočte na českú menu v sume 656.125,- Kč a insolvenčný správca urobil pri prihlásení ďalší prepočet na menu euro a pohľadávku prihlásil vo výške 26.986,59 eur. Rovnakým spôsobom bola prihlásená pohľadávka č. 4466 ako nárok na postihovú odmenu vo výške 2.187,08 Kč a s prepočtom na menu euro vo výške 89,96 eur.

3. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku tiež vyplýva, že reštrukturalizačný správca poprel pohľadávky žalobcu čo do právneho dôvodu, výšky a vymáhateľnosti z dôvodu, že pohľadávky nevznikli, nakoľko nebol dodržaný postup uplatnenia pohľadávky určený v ručiteľskom vyhlásení, t. j. žalobca nevyzval žalovaného výzvou podľa čl. 4.1 Ručiteľského vyhlásenia. Zároveň správca poprel obe prihlásené pohľadávky čo do výšky z dôvodu nesprávneho postupu pri prepočte meny prihlásených pohľadávok, na základe čoho vznikol neoprávnený kurzový rozdiel.

4. Žalobca nesúhlasí s popretím správcu, nakoľko má za to, že samotné doručenie prihlášky insolvenčnému správcovi a následné prihlásenie pohľadávok do reštrukturalizačného konania, predstavujú kvalifikovanú výzvu na plnenie. Pokiaľ ide o výšku pohľadávok, žalobca má za to, že insolvenčný správca bol povinný vychádzať z českej meny a následne bol oprávnený vykonať prepočet na menu euro. Pohľadávky podľa žalobcu vznikli dňom vystavenia zmenky, ktorej vystavenie predpokladalo ručiteľské vyhlásenie. Zaslание výzvy nepredstavuje dôvod vzniku práva na plnenie, ale len spôsob, ako môže žalobca uplatňovať právo na plnenie od žalovaného ako od ručiteľa. Účinky kvalifikovanej výzvy malo doručenie prihlášky č. P1863 a predloženie originálu zmenky Mestskému súdu v Prahe.

5. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť z dôvodu, že až do momentu zaslania kvalifikovanej výzvy pohľadávka majiteľa zmenky nevznikla, resp. ide len o budúcu pohľadávku. Prihláška pohľadávky v reštrukturalizačnom konaní nespĺňa podľa žalovaného náležitosti postupu dohodnutého v ručiteľskom vyhlásení, majiteľ zmenky ju nepodpísal úradne overeným podpisom a majiteľ zmenky nepredložil zmenku v sídle ručiteľa. Rovnako ani prihláška v insolvenčnom konaní nespĺňa formálne náležitosti určené ručiteľským vyhlásením.

6. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba žalobcu bola podaná v zákonom stanovenej lehote. Zároveň konštatoval, že popierací prejav správcu je dôvodný len čiastočne, a to v časti neoprávneného navýšenia pohľadávok žalobcu v dôsledku vykonaných kurzových prepočtov (čo do výšky prihlásených pohľadávok). Správne mala byť prihlásená pohľadávka vo výške, na ktorú bola vystavená zmenka. Opakovanými menovanými prepočtami vzniklo neoprávnené navýšenie pohľadávok žalobcu a takto opakovane prepočítaná suma nezodpovedala skutočnej sume, v ktorej je žalovaný ručiteľom. Ak je žalobca majiteľom zmenky na sumu 25.000,- eur, nie je možné uplatňovať právo na úhradu sumy 26.986,59 eur. Pohľadávka vedená pod č. 4465 tak bola oprávnené popretá v sume 1.986,59 eur a pohľadávka pod č. 4466 bola oprávnené popretá v sume 6,63 eur.

7. Súd prvej inštancie ďalej dospel k záveru o nedôvodnosti popieracieho prejavu v časti tvrdenia reštrukturalizačného správcu o tom, že pohľadávka žalobcu nevznikla. Správca podľa súdu nespochybnil postavenie žalobcu ako majiteľa vystavenej zmenky na sumu 25.000,- eur a ani to, že žalobca je majiteľom zmenky, na ktorú sa vzťahuje ručiteľské vyhlásenie žalovaného. Podľa súdu je nevyhnutné rozlišovať medzi vznikom pohľadávky a jej splatnosťou, a preto nie je možné akceptovať, že pohľadávka mala vzniknúť až dorúčením výzvy podľa čl. 4.1 Ručiteľského vyhlásenia. Účelom ručenia je zabezpečenie pohľadávky veriteľa a ručiteľský záväzok vzniká vyhlásením ručiteľa, že uspokojí veriteľa, ak si dlžník nesplní svoj záväzok. Ručenie trvá, kým trvá zabezpečený záväzok. V posudzovanej veci Ručiteľské vyhlásenie žalovaného z 05.03.2020 zabezpečovalo budúci záväzok dlžníka, obchodnej spoločnosti Arca Capital Funding, a.s., zo zmenky vystavenej dňa 22.05.2020 na sumu 25.000,- eur, ktorá bola dňa 10.06.2021 indosovaná na žalobcu. Záväzok ručiteľa voči majiteľovi zmenky tak vznikol dňom jej vystavenia, čo vylučuje dôvodnosť popieracieho prejavu správcu v tejto časti.

Súd sa nestotožnil s tým, že čl. 4.1 Ručiteľského vyhlásenia predstavuje podmienku vzniku záväzku žalovaného z ručiteľského vyhlásenia. Uvedenému odporuje aj čl. 1.1 Ručiteľského vyhlásenia, kde sa ručiteľ zaviazal bezpodmienečne a neodvolateľne každému oprávnenému majiteľovi zmenky, že ak emitent z akéhokoľvek dôvodu nesplní akýkoľvek zabezpečený záväzok v deň splatnosti a takéto neplnenie pretrváva dlhšie ako 20 pracovných dní po dátume splatnosti, tak zaplatí na písomnú výzvu nesplatenú zmenkovú sumu namiesto emitenta. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že čl. 4.1 Ručiteľského vyhlásenia obsahuje len obsahové náležitosti výzvy veriteľa pre dlžníka a nie podmienku vzniku ručenia. Na vzniku povinnosti žalovaného poskytnúť plnenie žalobcovi nemení nič ani tá skutočnosť, že žalobca nerealizoval výzvu podľa čl. 4.1, keďže neuskutočnenie výzvy nemá za následok neexistenciu pohľadávky žalobcu voči žalovanému ručiteľovi a ani jej zánik. Neuskutočnenie výzvy nebolo prekážkou ani pre prihlásenie pohľadávky do reštrukturalizácie. Ak doručenie výzvy dlžníkovi je naplnené aj vtedy, ak je dlžníkovi doručená žaloba, ktorou sa veriteľ domáha splnenia záväzku od dlžníka a ručiteľa a súčasne platí, že doručenie prihlášky správcovi má rovnaké účinky ako uplatnenie práva na súde, potom musí automaticky platiť, že prihlásenie pohľadávky žalobcom voči žalovanému ako ručiteľovi, predstavuje riadnu výzvu ručiteľovi. Žalovaný bol v čase splatnosti zmenky v úpadku a v tom čase bolo začaté insolvenčné konanie v ČR. Jediná reálna možnosť akú žalobca mal v danom čase, bolo preto prihlásenie si pohľadávok v insolvenčnom konaní. Súd prvej inštancie sa nestotožnil ani s tvrdením žalovaného, že prihláška pohľadávky nemala náležitosti výzvy podľa čl. 4.1 Ručiteľského vyhlásenia. Jedinou požiadavkou totiž bolo, aby prihláška spĺňala zákonom predpísané obsahové náležitosti. Zároveň súd poukázal na skutočnosť, že prihláška nebola predložená na rozhodnutie súdu, či sa na ňu prihliada v reštrukturalizácii ako na prihlášku. Neobstojí ani námietka žalovaného, že bez výzvy nemohol vedieť, kto je jeho veriteľom a v akej výške je pohľadávka. Z obsahu prihlášky žalovaný vedel, kto je jeho veriteľom a v akej výške, keď v hlavnom insolvenčnom konaní bol predložený aj originál zmenky a tento bol uložený do úschovy na insolvenčnom súde. Dôvodom popretia neboli skutočnosti, že žalobca nie je majiteľom zmenky a ani že by sa na zmenku predloženú žalobcom nevzťahovalo ručiteľské vyhlásenie. Popretie pohľadávok žalobcu zapísaných v zozname pohľadávok pod č. 4465 a č. 4466 reštrukturalizačným správcom bolo čo do právneho dôvodu a vymáhateľnosti nedôvodné. Žalobcovi ako pomerne úspešnému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 85 %.

8. Rozsudok v zákonnej lehote napadol odvolaním žalovaný, a to z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. h) CSP, a to v časti výrokov I., II. a IV. Súd prvej inštancie podľa žalovaného vec nesprávne právne posúdil, keď mal za to, že záväzok z ručiteľského vyhlásenia vznikol dňom vystavenia zmenky a že čl. 4.1 Ručiteľského vyhlásenia nepredstavuje podmienku vzniku ručenia. Súd zároveň prehliadol ostatný obsah ručiteľského vyhlásenia, kde aj v čl. 1.1 sa odkazuje na čl. 4. Je nepochybné, že pre vznik ručenia museli byť kumulatívne splnené podmienky, a to: pohľadávka po splatnosti viac ako 20 pracovných dní, zaslanie výzvy veriteľa ručiteľovi s náležitosťami podľa čl. 4, okrem iného aj vlastnoručným a úradne overeným podpisom a predloženie zmenky, za ktorú ručiteľ ručí. Bez splnenia týchto podmienok nemohlo vzniknúť ručenie. Ak by aj boli pochybnosti o výklade čl. 1.1 Ručiteľského vyhlásenia, ktoré obsahuje povinnosť plniť bezpodmienečne, potom mal súd pristúpiť k výkladu tohto článku podľa výkladových pravidiel § 266 ods. 1 ObZ, t. j. súd mal skúmať úmysel ručiteľa. Súd siahol na pravidlo výkladu na ľarchu toho, kto ako prvý výraz použil, ide však o výkladové pravidlo, ktoré sa má použiť ako posledné. V čase, kedy žalovaný podpísal ručiteľské vyhlásenie, nebola vystavená ešte žiadna zmenka, a teda nemohol ani vzniknúť ručiteľský záväzok. Samotná písomná výzva tak mala potvrdzovať, že zmenkový veriteľ súhlasí s ručiteľským vyhlásením. Výzva mala dovŕšiť vznik ručiteľského záväzku. Prihláškou do reštrukturalizačného konania si tak žalobca uplatnil nárok na pohľadávku, ktorá v tom čase ešte nevznikla. Ani prihláška nemôže konvalidovať nedodržanie postupu uvedeného v čl. 4.1 Ručiteľského vyhlásenia, pretože prihláškou sa prihlasujú len pohľadávky, ktoré vznikli pred začatím reštrukturalizačného konania. Žalobcovi nič nebránilo, aby pred začatím reštrukturalizačného konania zaslal žalovanému výzvu. Súd prvej inštancie nedostatočne vyhodnotil význam výzvy. Žalobca si mal pohľadávku prihlásiť ako podmienenú pohľadávku. Za nesprávny záver súdu považuje žalovaný aj tvrdenie súdu o tom, že žalovaný musel mať vedomosť o zmenke z dôvodu, že emitent, pôvodný majiteľ zmenky a ručiteľ, sú personálne a majetkovo prepojení. Uvedené tvrdenie nemá právny základ. Žalovaný nemal vedomosť o tom, na koho bola zmenka indosovaná, čo len potvrdzuje nezameniteľnú úlohu výzvy podľa čl. 4.1 Ručiteľského vyhlásenia. Výroky I. a II. sú teda nesprávne a z uvedeného dôvodu neobstojí ani samotný výrok IV. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

9. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne vyjadril a uviedol, že trvá na podanej žalobe a uplatnenom určení v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel v zmysle výrokov I. a II. rozsudku. Žalobca odmieta tvrdenia žalovaného v podanom odvolaní, ktorými sa snaží zdôvodniť údajné nesprávne právne posúdenie veci. Súd prvej inštancie správne skutkovo a právne posúdil prejednávajúcu vec a žalobca sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom, ktorý je dostatočne odôvodnený, jasný a zrozumiteľný, ako aj vecne správny. Správny je záver súdu o tom, že ručenie vzniklo v deň vystavenia zmenky a rovnako ako súd, sa ani žalobca nestotožňuje s tým, že čl. 4.1 Ručiteľského vyhlásenia predstavuje podmienku vzniku záväzku z ručiteľského vyhlásenia. Ručiteľské vyhlásenie bolo uskutočnené na základe § 303 ObZ. Žalobca nikdy netvrdil, že by ručiteľský záväzok vznikol v deň uskutočnenia ručiteľského vyhlásenia. Tento vznikol až v deň vystavenia zmenky. Akýkoľvek ručiteľský záväzok nebol podmienený súhlasom žalobcu a nepredpokladalo ho ani ručiteľské vyhlásenie. Ručiteľský záväzok vznikol na základe jednostranného právneho úkonu žalovaného, ku dňu vzniku vystavenia zmenky, ktorej vznik bol predpokladaný čl. 1.3 Ručiteľského vyhlásenia. Samotná písomná výzva nemala potvrdzovať súhlas žalobcu s ručiteľským vyhlásením. Na rozdiel od úpravy § 546 Občianskeho zákonníka, ustanovenie § 303 ObZ takéto súhlas nevyžaduje. Zmenku obstarala spoločnosť Arca Brokerage House a akýkoľvek jej nesúhlas s ručiteľským záväzkom by odporoval jej povinnostiam ako obchodníka s cennými papiermi a právam žalobcu ako spotrebiteľa, v prospech ktorého Arca Brokerage House zmenku obstarala. Žalobca v dobrej viere s ohľadom na verejne prístupné dokumenty predpokladal vznik ručiteľského záväzku žalovaného za záväzky zmenkového dlžníka už ku dňu vystavenia zmenky. Žalobca si už pred začatím reštrukturalizačného konania uplatnil svoju pohľadávku v insolvenčnom konaní vedenom na Mestskom súde v Prahe pod sp. zn. MSPH 98 INS 723/2021. Žalovaný sa bezpodmienečne a neodvolateľne zaviazal ručiť za záväzky spoločnosti Arca Capital Funding, a.s., z emisie zmeniek v zmysle čl. 1.1 Ručiteľského vyhlásenia, pričom samotné zaslanie výzvy nepredstavuje dôvod vzniku práva na plnenie, ale len spôsob, akým žalobca môže uplatňovať právo na plnenie voči žalovanému ako ručiteľovi v prípade, ak zmenkový dlžník neuhradil zmenkovú sumu a zmenkový postih v lehote 20 pracovných dní po lehote splatnosti zmenky. Nie je pravdou, že by súd použil iba výklad na ťarchu žalovaného a žalobca nesúhlasí ani s tým, že je potrebné skúmať úmysel ručiteľa. Pri výklade ručiteľského vyhlásenia nebolo potrebné vychádzať z deklarovaného úmyslu žalovaného o údajnej podmienenosti vzniku ručiteľského záväzku. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal úmysel, aby sa vznik ručiteľského záväzku viazal na splnenie podmienok uvedených v čl. 4.1 Ručiteľského vyhlásenia a že tento úmysel bol známy strane, ktorej bol prejav (záväzok ručenia) určený. V tomto smere žalovaný nepredložil ani žiadne dôkazy. Právo majiteľa zmenky z ručenia a záväzok žalovaného ako ručiteľa vzniká a existuje ešte predtým, ako zašle majiteľ zmenky výzvu a predloží ručiteľovi zmenku. To znamená, že doručenie výzvy a predloženie zmenky je len spôsob uplatnenia už skôr vzniknutého práva z existujúceho ručiteľského záväzku. Neuskutočnenie výzvy nemá za následok neexistenciu pohľadávky. Žalobca však uvádza, že žalovaný bol kvalifikovane vyzvaný žalobcom na plnenie, keď účinky kvalifikovanej výzvy malo doručenie prihlášky č. P1863 a predloženie originálu zmenky Mestskému súdu v Prahe, kde si žalobca uplatnil pohľadávku zo zmenky, za ktorých splatenie ručí žalovaný. Pohľadávky sú v prihláške č. P1863 riadne a nezameniteľne opísané čo do dôvodu aj výšky, táto bola v mene žalobcu podpísaná splnomocneným právny zástupcom uznaným elektronickým podpisom, ktorý zodpovedá úradne osvedčenému podpisu a zároveň bol predložený originál zmenky. Boli tak riadne splnené účinky výzvy podľa čl. 4.1 Ručiteľského vyhlásenia. K doručeniu prihlášky P1863 pritom došlo skôr ako bolo začaté reštrukturalizačné konanie. Žalobca v neposlednom rade poukázal na skutočnosť, že spoločnosť Arca Brokerage House vykonávala pre žalobcu držiteľskú správu zmenky, keď obstarala pre žalobcu zmenku ako cenný papier. Ten prešiel do majetku žalobcu rubopisom. Jednalo sa v danom prípade o komisiu, predmetom ktorej bolo obstaranie kúpy cenných papierov. Prihlásené pohľadávky naďalej existujú a nezanikli, a to ani čiastočne, preto popretie správcu je nedôvodné tak, ako to vychádza z výrokov I. a II. napadnutého rozsudku. Žalobca preto navrhuje rozsudok v napadnutých výrokoch I., II. a IV. potvrdiť a žalobcovi priznať náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

10. Žalovaný sa vyjadril k vyjadreniu žalobcu, pričom zotrval na svojich záveroch o podmienenosti vzniku záväzku ručenia. Zároveň žalovaný uviedol, že ani skutočnosť, že existencia ručiteľského vyhlásenia bola verejne známa, nie je relevantná, nakoľko zo Základného prospektu schváleného NBS rozhodnutím č. 100-000-218-322, č. NBS1-000-046-911 zo dňa 25.02.2020, vyplývajú iba všeobecné informácie týkajúce sa konkrétnej zmenky, za ktorej splatenie by mal žalovaný ručiť. V čase, kedy ručiteľské vyhlásenie realizoval, nebol ani len ustálený objem emisie zmeniek a už vôbec nie okruh veriteľov - majiteľov zmeniek. Žalovaný tak nemohol vedieť, kto má voči nemu podmienenú pohľadávku z titulu ručenia. Žalovaný trvá na tom, že podmienkou vzniku ručenia bola výzva. Žalobca sa podľa žalovaného

zároveň nemôže v odvolacom konaní dovolávať výhod spotrebiteľského postavenia. Tvrdenia žalobcu o jeho postavení komitenta žalobca prvýkrát spomína až vo vyjadrení k odvolaniu, čo je v rozpore s koncentráciou. Zmenka bola vystavená na rad Arca Brokerage House a až neskôr bola indosovaná na žalobcu.

11. Ďalšie vyjadrenia strán v konaní neboli podané.

12. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací v zmysle § 196a ZoKR po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého rozsudku v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného (§ 379 a § 380 CSP) a po oboznámení sa s procesným postupom súdu prvej inštancie nariadil vo veci, s poukazom na § 385 ods. 1 CSP, pojednávanie, na ktorom umožnil stranám vyjadriť sa k podmienkam vzniku ručiteľského záväzku žalovaného ako dlžníka s ohľadom na súbežne prebiehajúce insolvenčné konanie v ČR a tam podanú prihlášku pohľadávky, vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a po vykonaní pojednávania dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovým a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie a na doplnenie jeho správnosti doplnia nasledovné.

13. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní pred odvolacím súdom konanom dňa 21.01.2026 zotrval v celom rozsahu na svojich ústnych aj písomných vyjadreniach na súde prvej inštancie, ako aj na právnom názore, že podmienky plnenia žalovaného ako ručiteľa splnené boli. Poukázal na to, že žalovaný ako dlžník bol už v insolvenčnom konaní vedenom v ČR a žalobca nemal ani inú možnosť vyzvať ho na plnenie, než podaním prihlášky do insolvenčného konania. Teda predmetná prihláška má povahu výzvy. Pokiaľ by bola výzva doručená ručiteľovi priamo, nemalo by to žiadny význam. V zhode s písomným vyjadrením navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania.

14. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní pred odvolacím súdom konanom dňa 21.01.2026 uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava svojich doterajších ústnych a písomných vyjadrení. Zotrval na tom, že prihláška pohľadávky ako listina procesnej povahy nemôže vyvolať hmotnoprávne účinky vzniku ručenia. Pokiaľ teda pohľadávka žalobcu nevznikla, nemôže byť prihlásená ako nesplátná. Namietal právny názor súdu prvej inštancie, že prihláška spĺňa podmienku výzvy ručiteľovi. Má za to, že jediná relevantná možnosť bola prihlásiť si pohľadávku ako podmienenú, vzhľadom na existenciu podmienky doručenia. Výzva ručiteľovi nie je len formálnym krokom, ale je konštitutívnym úkonom, ktorý zakladá podmienku na plnenie ručiteľa. Bez takejto výzvy ručiteľ nevie, komu má plniť a v akej výške. Poukázal na to, že naplnenie podmienok plnenia ručiteľa bolo definované kumulatívnymi podmienkami a doručenie výzvy bolo jednou z nich. V rámci odvolacieho návrhu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov I., II., IV. zmenil tak, že v napadnutej časti žalobu zamietne a žalovanému prizná trovy konania alebo, aby rozsudok v napadnutej časti zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15. Podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

18. Podľa § 124 ods. 1 veta tretia a štvrtá ZoKR správca prihlásenú pohľadávku poprie v spornom rozsahu len ak pri skúmaní pohľadávky zistí, že prihlásená pohľadávka je čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva sporná v miere, ktorý odôvodňuje predpoklad, že veriteľ prihlásenej pohľadávky nebude v prípade konania podľa odseku 4 úspešný. Dôvodom popretia prihlásenej pohľadávky nemôže byť len skutočnosť, že spornosť vyplýva z účtovnej dokumentácie dlžníka, vyjadrení dlžníka alebo vyjadrení osôb, ktorých záujmy môžu byť ovplyvnené záujmami dlžníka, najmä jeho súčasných alebo predchádzajúcich právnych, účtovných alebo daňových poradcov.

19. Podľa § 124 ods. 4 ZoKR veriteľ popretej pohľadávky sa môže do 30 dní od uplynutia lehoty na popieranie pohľadávok žalobou podanou voči dlžníkovi domáhať, aby súd určil právny dôvod, vymáhateľnosť, výšku, zabezpečenie zabezpečovacím právom alebo poradie zabezpečovacieho práva popretej pohľadávky; v žalobe sa veriteľ môže domáhať najviac toho, čo uviedol v prihláške.

20. Podľa § 303 ObZ kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

21. Podľa § 304 ods. 1 ObZ ručením možno zabezpečiť aj záväzok, ktorý vznikne v budúcnosti alebo ktorého vznik závisí od splnenia podmienky.

22. Podľa § 305 ObZ veriteľ je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť ručiteľovi na požiadanie výšku svojej zabezpečenej pohľadávky.

23. Podľa § 306 ods. 1 ObZ veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, že dlžník nesplnil svoj záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní, najmä pri vyhlásení konkurzu.

24. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa v konaní domáhal určenia pohľadávky č. 4465 v sume 26.986,59 eur a č. 4466 v sume 89,96 eur voči žalovanému ako dlžníkovi čo do právneho dôvodu, výšky a vymáhateľnosti. Uvedené pohľadávky si žalobca prihlásil v reštrukturalizácii na majetok žalovaného (č. I. 101-103 spisu). Správca obe pohľadávky poprel oznámením zo dňa 21.09.2022 (č. I. 10 spisu). Súd prvej inštancie vyhodnotil žalobu ako podanú dôvodne (výroky I. a II. rozsudku) v časti určenia právneho dôvodu a vymáhateľnosti popretých pohľadávok, avšak v časti určenia výšky žalobu v časti zamietol, keď mal za to, že žalobca je veriteľom pohľadávok vo výške 25.000,- eur (pohľadávka č. 4465) a vo výške 83,33 eur (pohľadávka č. 4466). V prípade nároku na náhradu trov konania tento priznal žalobcovi ako úspešnému v konaní v rozsahu 85 %.

25. Okresný súd Bratislava I povolil reštrukturalizáciu žalovaného uznesením sp. zn. 33R/5/2021 zo dňa 07.07.2022, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 135/2022 dňa 14.07.2022. Reštrukturalizácia doposiaľ nebola skončená a v súčasnosti je vedená Mestským súdom Bratislava III pod sp. zn. B1-33R/5/2021.

26. Z obsahu spisu je ďalej zrejmé, že žalobca si v reštrukturalizácii vedenej na majetok žalovaného prihlásil dve pohľadávky prihláškami, a to prostredníctvom českého insolvenčného správcu, ktorý konal v súlade s čl. 45 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2015/848 zo dňa 20.05.2015 o insolvenčnom konaní (ďalej aj „Nariadenie“). Dôvodom prihlásenia bola skutočnosť, že žalobca ako veriteľ je majiteľom vlastnej zmenky č. 000 021 (25581) vystavenej spoločnosťou Arca Capital Funding, a.s., dňa 22.05.2020 v Bratislave (č. I. 13 spisu), na rad spoločnosti Arca Brokerage House o.c.p., znejúcej na sumu 25.000,- eur a splatnej dňa 27.05.2021 v Bratislave, s doložkou bez protestu. Zmenka bola na veriteľa prevedená indosamentom dňa 10.06.2021. Zmenka bola predložená emitentovi na preplatenie dňa 07.06.2021 (spoločnosťou Arca Brokerage House o.c.p. ako subjektom, v ktorého úschove a správe sa zmenka nachádzala). Emitent zmenkovú sumu neuhradil. Preto spoločnosť Arca Brokerage House o.c.p. informovala všetkých veriteľov, t. j. aj žalobcu, o tom, že splatné zmenky sú zabezpečené ručením vo forme jednostranného ručiteľského vyhlásenia a ručiteľom je spoločnosť Arca Investments, a.s. (žalovaný). Arca Brokerage House o.c.p., ako obchodník s cennými papiermi, nebola oprávnená vymáhať v mene veriteľov pohľadávky zo zmeniek, a teda ani uplatňovať nároky z ručenia. Veriteľ na preukázanie pripojil doklad o organizačnej štruktúre medzi emitentom, obchodníkom s cennými papiermi a dlžníkom (Základný prospekt zo dňa 05.02.2020 - č. I. 45-72 spisu, Obchodné podmienky Arca Brokerage House o.c.p. pre poskytovanie investičných služieb a vedľajších služieb - č. I. 73-82 spisu, Rámcovú komisionársku zmluvu o obstaraní kúpy alebo predaja finančných nástrojov - č. I. 83-84 spisu). Ku dňu podania prihlášky zmenka nebola preplatená ani emitentom, ani ručiteľom. Zmenková suma bola prepočítaná menovým kurzom ČNB ku dňu zahájenia českého insolvenčného konania. K prihláške v slovenskom reštrukturalizačnom konaní boli pripojené všetky prílohy, vrátane uznesenia o ustanovení správcu v českom insolvenčnom konaní sp. zn. MSPH 98INS 723/2021 vedenom na Mestskom súde v Prahe (č. I. 85-92 spisu). Popri zmenkovej sume si veriteľ prihlásil aj

zmenkovú odmenu podľa § 48 ods. 1 zákona zmenkového a šekového. Originál zmenky sa nachádza v úschove na Mestskom súde v Prahe a insolvenčnému správcovi bola zmenka predložená.

27. Veriteľ si svoju pohľadávku najskôr prihlásil v českom insolvenčnom konaní sp. zn. MSPH 98INS 723/2021 vedenom na Mestskom súde v Prahe, a to prihláškou zo dňa 12.07.2021 (č. I. 94-95 spisu), ktorá bola popretá insolvenčným správcom, o čom svedčí Oznámenie o výsledku prieskumného konania zo dňa 04.07.2022 (č. I. 100 spisu). Veriteľ Mestskému súdu v Prahe predložil aj originál zmenky č. 000 021 (25581) vystavenej dňa 22.05.2020 a táto bola založená do úschovy Mestského súdu v Prahe dňa 04.08.2021 (č. I. 93 spisu).

28. Správca prihlásené pohľadávky poprel čo do právneho dôvodu, výšky a vymáhateľnosti (č.l. 10 spisu). Z oznámenia o popretí vyplýva, že správca pohľadávky čo do výšky poprel z dôvodu, že nesúhlasil s opakovaným prepočtom meny, keď zmenková suma bola podľa zmenky 25.000,- eur, táto bola najskôr prepočítaná do českej meny, kde bola podaná prvá prihláška pohľadávky v hlavnom insolvenčnom konaní. Následne, keď táto bola českým insolvenčným správcom prihlásená v slovenskom reštrukturalizačnom konaní, bola opätovne prepočítaná na menu euro. Týmto spôsobom bola dvakrát prepočítaná aj zmenková odmena. Správca uvedenú skutočnosť namietal v popieracom prejave a súd prvej inštancie v tejto časti vyhodnotil popierací prejav ako dôvodný, čo viedlo k zamietnutiu časti žaloby (výrok III. napadnutého rozsudku). Výrok III. rozsudku, ktorým bola predmetná časť žaloby zamietnutá, nebol napadnutý odvolaním, a preto ani nie je predmetom odvolacieho konania.

29. Pohľadávky žalobcu správca poprel zároveň z dôvodu, že mal za to, že pohľadávka žalobcu je sporná a voči dlžníkovi ako ručiteľovi nevznikla. Podľa správcu nebol dodržaný postup uplatnenia pohľadávky tak, ako to predpokladá ručiteľské vyhlásenie dlžníka, z ktorého vyplýva, že záväzok dlžníka voči majiteľovi zmenky vznikne výlučne vtedy, keď sú kumulatívne splnené podmienky podľa bodov 1.1 a 4.1 Ručiteľského vyhlásenia. Splnenie uvedených podmienok je predpokladom pre vznik povinnosti ručiteľa plniť. Dlžník nikdy od žalobcu neobdržal výzvu podľa čl. 4.1, ktorá by bola vlastnoručne podpísaná majiteľom zmenky s úradným osvedčením podpisu. Bez splnenia tejto podmienky nemohol vzniknúť majiteľovi zmenky nárok voči dlžníkovi z ručiteľského vyhlásenia. Dlžník splnenie tejto podmienky ani netvrdí a ani jej splnenie nepreukázal v podanej prihláške. Splnenie podmienky ručenia nepreukázal ani predchádzajúci majiteľ zmenky. Uvedené sa vzťahuje tak na pohľadávku predstavujúcu zmenkovú sumu, ako aj na príslušenstvo zmenkovej pohľadávky uplatnené ako zmenková odmena.

30. Žalovaný dňa 05.03.2020 vystavil Ručiteľské vyhlásenie (č. I. 6 spisu). Podľa čl. 1.1 dlžník vyhlásil, že ručiteľ sa bezpodmienečne a neodvolateľne zaväzuje podľa ustanovenia § 303 ObZ každému majiteľovi zmenky, že ak emitent z akéhokoľvek dôvodu nesplní akýkoľvek zabezpečený záväzok v deň splatnosti a takéto neplnenie pretrváva dlhšie ako dvadsať pracovných dní po dni splatnosti, ručiteľ na písomnú výzvu oprávneného majiteľa zmenky a po preukázaní ručiteľovi toho, že majiteľ zmenky, ktorý vyzýva ručiteľa na úplné alebo čiastočné zaplatenie zmenkovej sumy, je jej oprávneným majiteľom a svedčí mu právo predložiť zmenku na platenie, zaplatí úplne alebo čiastočne emitentom nesplatenú zmenkovú sumu nepodmienečne a bezodkladne namiesto emitenta v súlade s čl. 4 Ručiteľského vyhlásenia.

31. Z obsahu čl. 1.3 Ručiteľského vyhlásenia vyplýva, že za zabezpečený záväzok sa považujú akékoľvek peňažné záväzky emitenta voči každému oprávnenému majiteľovi zmenky, najmä záväzok riadne (úplne) splatiť zmenku v deň (dátum) splatnosti a akékoľvek peňažné záväzky emitenta voči majiteľovi zmenky, ktoré vznikli alebo môžu vzniknúť v dôsledku neplatenia, neúčinnosti a/alebo nevymáhateľnosti povinností zo zmieniek (vrátane záväzkov týkajúcich sa nárokov z bezdôvodného obohatenia).

32. Z obsahu čl. 4.1 Ručiteľského vyhlásenia vyplýva, že písomná výzva oprávneného majiteľa zmenky na úplné alebo čiastočné zaplatenie zmenkovej sumy, musí obsahovať okrem toho, čo je uvedené v bode 1.1 Ručiteľského vyhlásenia: stručný opis zabezpečeného záväzku, uvedenie výšky nesplatenej zmenkovej sumy v spojení s konkrétnou zmenkou, ktorá nebola emitentom uhradená v deň splatnosti a majiteľ zmenky žiada o jej zaplatenie, určenie bankového účtu majiteľa zmenky v podobe IBAN, na ktorý žiada majiteľ zmenky poukázať dlžnú sumu. Výzva musí byť vlastnoručne podpísaná majiteľom zmenky a jeho podpis musí byť úradne overený. V sídle ručiteľa je majiteľ zmenky povinný predložiť ručiteľovi každú zmenku, o úplné alebo čiastočné zaplatenie ktorej majiteľ zmenky žiada.

33. Z časti B Ručiteľského vyhlásenia je zrejmé, že emitent bude v zmysle Základného prospektu realizovať emisie zmeniek podľa tam uvedených podmienok, v ktorých bude emitent ako vystaviteľ zmeniek (zmenkový dlžník a zmenky budú vydané v listinnej podobe, na rad, splatné v mieste a v čase určenom v zmenke, s doložkou „bez protestu“, ktoré budú obsahovať všetky zákonné náležitosti podľa Zákona zmenkového a šekového a každá zmenka bude vystavená na sumu alebo 25.000,- eur alebo 500.000,- CZK.

34. V prípade, že pohľadávka veriteľa bola popretá, ten má právo domáhať sa na súde tzv. incidenčnou žalobou v incidenčnom konaní určenia „popretej“ pohľadávky. Uvedené incidenčné konanie je bežné sporové konanie vyvolané konkurzom, ktoré začína doručením incidenčnej žaloby na príslušný súd. Incidenčnú žalobu podáva popretý veriteľ, a to voči dlžníkovi. Incidenčné konanie je svojou povahou určovací konanie, v ktorom sa popretý veriteľ pozitívne domáha určenia svojej prihlásenej popretej pohľadávky. Veriteľ sa môže domáhať určenia iba popretej časti pohľadávky. Ak sa domáha aj určenia už zistenej časti pohľadávky, je potrebné v tejto časti žalobu zamietnuť.

35. Zo záverov nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 409/2013 zo dňa 11.09.2014 o. i. vyplýva, že: Incidenčné konanie nie je konaním, v ktorom by veriteľ (žalobca) uplatňoval svoju pohľadávku proti dlžníkovi (žalovanému) a v ktorom by tak predmetom kognície konajúceho súdu mal byť celý právny vzťah medzi nimi v celej jeho šírke a hĺbke. Účelom incidenčného konania je v podstate len rozhodnúť o tom, či popierací prejav správcu obstoja alebo nie, teda či dôvody obsiahnuté v popieranom prejave správcu zodpovedajú skutočnosti a vylučujú pohľadávku z uspokojenia v konkurze tak, ako bola prihlásená (teda úplne, alebo v určitej časti, alebo v určitom poradí). Uvedené závery k účelu incidenčného konania, aj keď prijaté k neskoršej právnej úprave, sú aplikovateľné aj na právnu úpravu obsiahnutú v ZKV. S uvedeným súvisí aj požiadavka kladená na žalobcu opísať rozhodujúce skutočnosti v žalobe a označiť a priložiť k žalobe dôkazy, na ktoré sa odvoláva. Pokiaľ by správkyňa konkurznej podstaty mohla neobmedzene rozširovať dôvody popretia prihlásenej pohľadávky v priebehu incidenčného konania, uvedenú povinnosť by si žalobca nevedel splniť.

36. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/53/2020 zo dňa 24.02.2021 platí, že: Súd v incidenčnom konaní je oprávnený preskúmať popretú pohľadávku len z tých dôvodov, ktoré správca uviedol v popieranom prejave, pričom prihlásenú pohľadávku možno poprieť iba v zákonom stanovenej lehote. Nedostatok popretia pohľadávky, pre ktoré popretie nie je účinné, nie je možné odstrániť po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na popretie pohľadávky, z čoho je zrejmé, že po uplynutí tejto lehoty popretie pohľadávky nie je možné doplniť o nové dôvody popretia.

37. Z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 145/2022 zo dňa 23.03.2022 je o. i. zrejmé, že: Z § 124 zákona o konkurze a reštrukturalizácii vyplýva, že správca môže poprieť pohľadávku len v rozsahu, v akom sa na pohľadávku uplatnenú prihláškou v reštrukturalizácii dlžníka prihliada - s tým koreluje oprávnenie veriteľa napadnúť incidenčnou žalobou popierací prejav v rozsahu popretia pohľadávky. Logickým vyústením tejto premisy je skutočnosť, že v konaní o určenie popretej pohľadávky sa nemožno domáhať určenia pohľadávky nad rámec toho, čo bolo popreté a na čo sa v konkurze neprihliada. Tomuto záveru nasvedčuje aj legislatívna textácia „žaloba na určenie popretej pohľadávky“, čo indikuje záver, že žaloba smeruje k určeniu pohľadávky v rozsahu jej popretia. Konkurzný súd nie je oprávnený preskúmať popretú pohľadávku z iných dôvodov ako tých, ktoré správca uviedol v popieranom prejave obsiahnutom v zozname pohľadávok. Z tohto dôvodu sa v incidenčnom spore nemohlo riešiť zabezpečenie pohľadávky, keďže nebolo predmetom popretia, ale rozhodol o ňom súd už skôr uznesením podľa § 122 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

38. Zo záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/38/2015 zo dňa 29.12.2016 vyplýva, že: Incidenčné konanie nie je žalobou o plnenie, ale je konaním, ktoré je vyvolané popieracím prejavom správcu po prihlásení pohľadávky veriteľa a ktoré je v prvom rade zamerané na zistenie, či konkrétna pohľadávka bola správcou správne popretá a jej predmetom je vyriešenie otázky, či popierací prejav správcu obstoja alebo nie, teda či dôvody obsiahnuté v popieranom prejave správcu zodpovedajú skutočnosti a vylučujú pohľadávku z uspokojenia v konkurze tak, ako bola prihlásená, teda úplne, alebo v určitej časti alebo v určitom poradí (II. ÚS 409/2013-49 zo dňa 11.09.2014). Rozhodnutím v tomto konaní sa nezakladá právny titul plnenia, ale len sa určuje, či konkrétna pohľadávka má byť uspokojená v konkurze, alebo nie. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že účelom incidenčného konania nie

je opätovné preskúmanie uplatnenej pohľadávky súdom, ale jeho účelom je rozhodnúť, či popierací prejav správcu je dôvodný.

39. Najvyšší súd SR zároveň aj v uznesení sp. zn. 3Obdo/70/2016 zo dňa 30.01.2017 (R63/2017) uviedol, že: Konkurzný súd nie je oprávnený preskúmať popretú pohľadávku z iných dôvodov ako tých, ktoré správca uviedol v incidenčnom konaní v popieracom prejave obsiahnutom v zozname pohľadávok. Účelom incidenčného konania je rozhodnúť o tom, či dôvody obsiahnuté v popieracom prejave správcu zodpovedajú skutočnosti a vylučujú pohľadávku z uspokojenia v konkurze tak, ako bola prihlásená.

40. Právnym dôvodom vzniku pohľadávky je právna skutočnosť, na základe ktorej vznikla veriteľovi pohľadávka. Podľa právneho dôvodu vzniku pohľadávky posúdi správca oprávnenosť prihlásenej pohľadávky a jej vymáhateľnosť a prípadne aj súd v incidenčnom konaní (ak je podaná incidenčná žaloba). Podľa českého rozhodnutia R29/2002 právnym dôvodom vzniku pohľadávky je teda potrebné rozumieť skutočnosti, na ktorých sa pohľadávka zakladá, t. j. skutkové okolnosti, z ktorých je možné usudzovať na existenciu pohľadávky). Z rozhodnutia uverejneného v SJ 127/2003 je zrejmé, že: veriteľ nie je povinný podriaďiť nárok uplatnený v prihláške pohľadávky v konkurze konkrétnemu zákonnému ustanoveniu, musí však úplne a určito opísať skutočnosti, na ktorých sa pohľadávka zakladá.

41. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo V 9/2005 (ZSP 55/2007) o. i. vyplýva, že kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom. Ručenie je jednostranný písomný právny úkon, ktorý musí spĺňať zákonné náležitosti z hľadiska formálnej aj obsahovej.

42. Z rozhodnutia R 8/1972 vyplýva, že je vecou ručiteľa, aby si zadovážil informácie o tom, aké povinnosti mu vyplývajú z ručiteľského záväzku. Veriteľovi v tomto smere žiadna poučovacia povinnosť nie je zákonom uložená.

43. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/248/1998 zo dňa 01.07.1999 (ZSP 44/1999) vyplýva, že doručením žaloby, ktorou sa veriteľ domáha splnenia záväzku od dlžníka aj ručiteľa, je voči dlžníkovi splnená podmienka písomnej výzvy v zmysle § 306 ods. 1 ObZ.

44. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/115/1999 zo dňa 18.05.2000 (R11/2001) vyplýva, že pre vznik záväzku ručiteľa je rozhodujúce len to, že dlh nesplnil dlžník. Je bez významu, či veriteľ využil všetky možnosti na to, aby dosiahol uspokojenie svojej pohľadávky proti dlžníkovi.

45. S ohľadom na uvedené odvolací súd uvádza, že v súlade so závermi súdu prvej inštancie posúdil popierací prejav správcu ako nedôvodný pokiaľ ide o právny dôvod a vymáhateľnosť oboch prihlásených pohľadávok. Odvolaciu námietku žalovaného ohľadne ručiteľského záväzku, ktorý podľa žalovaného nevznikol v dôsledku skutočnosti, že veriteľ ručiteľa nevyzval podľa podmienok ručiteľského vyhlásenia, odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď aplikoval na posúdenie ručenia ustanovenia § 303 a nasl. ObZ.

46. Podstata ručenia spočíva v tom, že ručiteľ ako tretia osoba, ktorá nie je účastníkom právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom, sa písomne zaviazuje, že uspokojí pohľadávku veriteľa v prípade, ak ju neuspokojí sám dlžník. Takýmto vyhlásením sa zlepšuje právna pozícia veriteľa, nakoľko za splnenia zákonom stanovených podmienok, môže požadovať plnenie nielen od dlžníka, ale aj od ručiteľa. Ručiteľ nevstupuje do záväzkového vzťahu na miesto dlžníka, ale je povinný plniť rovnaký záväzok vedľa dlžníka, pričom záväzok ručiteľa je relatívne samostatný a od záväzku dlžníka sa odlišuje tak v právnej skutočnosti, ktorá ho zakladá, ako aj v dobe vzniku a splatnosti a nejde o spoločný solidárny záväzok.

47. Inštitút ručenia sa vyznačuje dvomi základnými znakmi: akcesoritou a subsidiaritou. Z akcesority ručenia vyplýva, že záväzok ručiteľa je existenčne závislý od hlavného záväzku, t. j. ak zanikne pohľadávka, ktorej splnenie ručiteľ zabezpečuje, zanikne tiež ručiteľský záväzok. Subsidiarita ručiteľského záväzku znamená, že ručiteľ nie je viazaný ako spoločný dlžník, ale je povinný uspokojiť pohľadávku veriteľa až vtedy, ak ju neuspokojí dlžník. Ručiteľ nie je tak primárnym, ale sekundárnym dlžníkom.

48. V prvom rade odvolací súd uvádza, že Ručiteľské vyhlásenie zo dňa 05.03.2020, ktorého existencia a platnosť neboli v konaní sporné, predstavuje jednostranný právny úkon, ktorým sa žalovaný zaviazal splniť záväzky špecifikované v ručiteľskom vyhlásení a ktoré ručiteľ adresoval veriteľom emitenta. Ide tak o jednostranné vyhlásenie žalovaného ako ručiteľa, ktoré nezaväzuje žalobcu ako veriteľa, ale jedná sa o záväzok žalovaného uspokojiť veriteľa, ak dlžník (emitent) nesplní svoj určitý záväzok. Pre vznik povinnosti plniť je potrebné, aby dlžník (v tomto prípade emitent) na výzvu neplnil. Z obsahu spisu je zrejmé, že emitentovi bola zmenka predložená na platenie dňa 07.06.2021 a emitent zmenkovú sumu neuhradil, čo nebolo medzi stranami sporné. Keďže ručiteľské vyhlásenie nezaväzuje veriteľa (žalobcu), nebol veriteľ povinný plniť podmienky podľa čl. 4.1 Ručiteľského vyhlásenia, t. j. výzvu ručiteľovi s údajmi tam požadovanými, ani predloženie zmenky v sídle ručiteľa.

49. Ručiteľské vyhlásenie obsahuje určitý záväzok vymedzený tak, že ho nie je možné zameniť s iným záväzkom. Identifikácia záväzku je možná aj odkazom na zmluvu, či inú listinu, v ktorej je záväzok jednoznačne identifikovaný. Zo strany ručiteľa sa jednalo o ručenie za záväzky - emitované zmenky, ktorých emisia bola realizovaná v zmysle Základného prospektu zo dňa 05.02.2020, ktorý schválila NBS rozhodnutím č. 100-000-218-322, č. sp. NBS1-000-046-911 zo dňa 25.02.2020. Takéto vymedzenie ručiteľského záväzku je dostatočne určité a zaväzuje ručiteľa plniť v prípade, ak tak neurobí dlžník. Výška emitovaných zmeniek bola rovnako v ručiteľskom vyhlásení upravená (konkretizovaná) a táto bola určená tak, že zmenky budú vydané na zmenkovú sumu 25.000,- eur alebo 500.000,- CZK. Z bodu D Ručiteľského vyhlásenia napokon vyplýva, že ručiteľ sám vyhlásil, že nepriamo vlastní a ovláda emitenta, je preto aj v jeho záujme, aby každá samostatná emisia zmeniek vydaných podľa Základného prospektu bola úspešne zrealizovaná a záväzky zo zmeniek riadne splnené. Úmysel ručiteľa plniť ručiteľský záväzok za zmenky emitované v zmysle Základného prospektu v prípade ich neplnenia emitentom tak bol jednoznačný.

50. Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Cdo/2384/1998 zo dňa 09.02.2000, z obsahu ktorého o. i. vyplýva, že tento akceptoval aj ručiteľské vyhlásenie, podľa ktorého sa ručiteľ zaviazal uhradiť „všetky finančné záväzky dlžníka, ktoré vznikli na základe konkrétnej úverovej zmluvy“ a uznal, že takéto vyhlásenie sa vzťahuje na všetky finančné záväzky dlžníka voči veriteľovi, ktoré pre neho vyplynú z úverovej zmluvy, ako aj na záväzky, ktoré vzniknú v budúcnosti. Obdobne aj rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Odo/629/2006 zo dňa 28.05.2008.

51. Odvolací súd ďalej uvádza, že okamih, od ktorého je veriteľ oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa, upravuje ustanovenie § 306 ObZ, v zmysle ktorého je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ručiteľa len v prípade, ak si dlžník nesplnil svoj splatný záväzok v primeranej dobe potom, čo bol na to vyzvaný zo strany veriteľa. Výzva dlžníkovi môže byť realizovaná aj formou žaloby, v ktorej sa veriteľ domáha plnenia súčasne od dlžníka aj od ručiteľa. Povinnosť informovať ručiteľa o tom, že dlžník svoj splatný záväzok nesplnil a povinnosť vyzvať ho na plnenie ručiteľského záväzku, pre veriteľa však z ustanovenia § 306 ods. 1 ObZ a ani z jeho ďalších ustanovení upravujúcich ručenie, vyvodiť nemožno. Veriteľ sa tak môže domáhať splnenia záväzku od ručiteľa bez toho, aby ho k takémuto plneniu musel vopred vyzvať. Nie je preto možné stotožniť sa ani s odvolacou námietkou žalovaného, že výzva mala dovŕšiť vznik ručiteľského záväzku. Ručiteľ sám má možnosť žiadať od veriteľa potrebné informácie o zabezpečovanej pohľadávke (§ 305 ObZ).

52. Ak existuje ručenie vo forme jednostranného právneho úkonu, je iba na vôli veriteľa, či svoj nárok uplatní u ručiteľa. Zákon neupravuje formu, akou si má veriteľ uplatniť nárok z ručenia u ručiteľa (žalovaného), avšak je nevyhnutné, aby ručiteľ vedel komu a koľko plniť.

53. Uplatnenie u ručiteľa preto môže byť realizované aj formou prihlášky v insolvenčnom konaní. V danej veci si žalobca ako veriteľ pohľadávku uplatnil u ručiteľa formou prihlášky pohľadávky v českom insolvenčnom konaní. Predmetná prihláška obsahuje náležitosti, z ktorých je zrejmé, kto je majiteľom zmenky, v akej výške si tento majiteľ uplatňuje svoj nárok a že emitent zmenku nepreplatil. K prihláške pohľadávky bola o. i. pripojená kópia zmenky a následne bol insolvenčnému súdu v Prahe predložený aj originál zmenky do úschovy. Je tak nepochybné, že veriteľ si u ručiteľa uplatnil nárok zo zmenky riadne. V tomto okamihu ručiteľ vedel, kto je majiteľom zmenky a v akej výške si uplatňuje svoj nárok (emitentom nesplnený dlh). Napriek tomu, že uplatnenie nebolo adresované priamo ručiteľovi, ale do insolvenčného konania, nie je možné túto skutočnosť vyhodnotiť ako neuplatnenie si nároku z ručenia,

nakoľko ide o zákonom predpokladaný spôsob uplatnenia si nároku vo vzťahu k subjektu, ktorý rieši svoju situáciu prostredníctvom insolvenčného konania. V následne vedenom reštrukturalizačnom konaní voči žalovanému sa teda jedná o prihlášku pohľadávky, ktorá bola už skôr riadne uplatnená u ručiteľa. Prihlášku v reštrukturalizácii podal český insolvenčný správca, ktorému takéto oprávnenie vyplýva z čl. 45 ods. 2 Nariadenia.

54. Odvolací súd na uvedenom skutkovom základe a s ohľadom na citované zákonné ustanovenia dospel k záveru, že nakoľko zákon od veriteľa nevyžaduje žiadnu formalizovanú výzvu a ručiteľom určené podmienky uvedené v jednostrannom ručiteľskom vyhlásení nemôžu zaväzovať veriteľa, ktorý nebol účastníkom tohto právneho úkonu, je prihláška pohľadávky do hlavného insolvenčného konania a vedľajšieho insolvenčného konania prípustným spôsobom uplatnenia si nároku žalobcu ako veriteľa voči ručiteľovi. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 31Cob/58/2022 zo dňa 28.03.2023, v ktorom sa už obdobnou otázkou zaoberal vo vzťahu k dlžníkovi.

55. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný v podanom odvolaní relevantným spôsobom nespochybnil, ani nevyvrátil podstatné závery súdu prvej inštancie premietnuté do výrokov I., II. a IV. napadnutého rozsudku, odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správne a z toho dôvodu odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle § 380 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a II. a v súvisiacom výroku IV. v zmysle § 387 ods. 1, ods. 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

56. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a s § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/, e/ CSP).